

ПРЕС КЛИПИНГ

4. мај 2015.

НАСЛОВИ

Ko će na čelo SSSS? (str. 2)

Fiskalni savet: Ne očekujemo privredni rast u 2015. Godini (str. 3)

Socijalni dijalog temelj profitabilnog poslovanja preduzeća (str. 4)

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2015&mm=05&dd=04&nav_id=987742

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/555926/SSSS-bira-predsednika-i-Orbovic-se-kandiduje>

Ko će na čelo SSSS?

IZVOR: BETA

Beograd -- Kandidature za predsednika Saveza samostalnih sindikata Srbije, koji će se birati na Kongresu 28. maja, do sada su podnela dvojica sindikalaca.

Uz to, očekuje se da će se ponovo kandidovati i sadašnji predsednik Ljubisav Orbović.

Prijave su poslali predsednik Samostalnog sindikat zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj, duvanskoj industriji i vodoprivredi Srbije Dragan Zarubica i predsednik Veća SSSS Kragujevca Jugoslav Ristić, potvrdili su ti kandidati.

Kako je agenciji Beta rečeno u Sindikatu, kandidature se mogu podneti najkasnije 15 dana pred održavanje kongresa, odnosno do 12. maja.

Orbović je do sada dva puta biran za čelnika Saveza samostalnih sindikata Srbije, u septembru 2007. i maju 2010, ali će na osnovu izmena statuta iz 2009. moći ponovo da se kandiduje.

Tim izmenama je predviđeno da predsednik i ostali funcioneri sindikata mogu da se biraju dva puta na po petogodišnje mandate, a prvi Orbovićev mandat bio je na četiri godine.

Kako su rekli u sindikatu, pored izbora rukovodstva, delegati Kongresa će se izjašnjavati izveštaju o radu i novom petogodišnjem planu rada, o novom statutu, i nizom rezolucija medju kojima i o radnom vremenu, agencijama za privremeno zapošljavanje, industrijalizaciji i kolektivnim ugovorima.

U rezoluciji o radnom vremenu sindikat upozorava da propisima nije utvrđena obaveza poslodavca da evidentira radno vreme zaposlenih, tako da bez te evidencije Inspekcija rada nema mogućnost da nadzire poštovanje radnog vremena i omogućava poslodavcima da eksploatišu radnike.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/555800/Fiskalni-savet-Ne-ocekujemo-privredni-rast-u-2015-godini>

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:546337-Petrovic-Ne-ocekujemo-privredni-rast-u-2015-godini>

Fiskalni savet: Ne očekujemo privredni rast u 2015. godini

IZVOR: TANJUG

Predsednik Fiskalnog saveta Pavle Petrović ne očekuje da će Srbija u 2015. godini zabeležiti privredni rast, a smatra da će MMF dati pozitivnu ocenu kada je u pitanju fiskalni deficit, s tim da će se glavni razgovori voditi o preduzećima u restrukturiranju, privatizaciji i reformi zapošljavanja u javnom sektoru.

Povodom predstojećih razgovora s MMF, Petrović kaže da je prvu reviziju dugo dogovaranog aranžmana s tom institucijom Vlada dočekala bez strepnje. On smatra da će MMF dati pozitivnu ocenu što se tiče fiskalnog deficita jer je manji nego što je planirano.

"Očekujem da će predmet diskusije biti rezultati u restrukturiranju javnih preduzeća - 'Srbijagasa', EPS-a, Železnica, to je jedno. Drugo je pitanje restrukturiranja i privatizacije preostalih preduzeća, i treći blok je reforma zapošljavanja u budžetskom sektoru", rekao je on.

Na pitanje kako objašnjava to što je deficit za četiri meseca umesto 71 milijardu dinara, 21 milijarda, Petrović je rekao da je to prvenstveno rezultat smanjenja plata i penzija.

"Dakle, bez smanjenja plata i penzija ne bi bilo ni fiskalne konsolidacije, niti trajnog smanjenja deficita, to je prvo i osnovno. Uz ovo, ono što je dodatni rezultat jeste bolja naplata poreza, odnosno veći obuhvat sive ekonomije i to je dalo za rezultat nešto manji deficit nego što je planiran", kazao je on.

"Ostala razlika, koja je, izgleda, pozitivna, rezultat je privremenih mera - javne investicije su upola manje nego što je planirano, što je katastrofalno, i drugo je što su dividende od javnih preduzeća u najvećem delu pokupljene u prvom kvartalu, a zapravo treba da se odnose na celu godinu", rekao je Petrović.

Što se tiče najave da bi mogle da se povećaju plate i penzije, i to već od oktobra, Petrović je rekao da bi se

deficit, ako bi vratili plate i penzije na nivo koji je bio pre novembra prošle godine - vratio na stari nivo od 6,6 odsto "i mi ne vidimo prostor za njihovo povećanje tokom ove tri godine, zaključno sa 2017. godinom".

Na pitanje da li bi bilo realno da bi sa MMF-om moglo da se pregovara o tome da smanjenje broja radnih mesta u javnom sektoru bude manje, Petrović je rekao da ima nekog osnova za to.

"Ali ako bi se pregovaralo da ne bude veliki broj smanjenja, znači da moramo imati uštede na drugoj strani, da poboljšanje naplate i deficit koji je nešto manji nego planiran, da se te uštede iskoriste za nešto sporiji pad zaposlenosti u javnom sektoru", rekao je on.

Na pitanje da li ima pomaka na smanjenju davanja iz državne kase, na čemu insistira MMF, Petrović je rekao da ima indikacija da se radi na planovima restrukturiranja.

"Verujem da će to biti jedan od osnovnih razgovora sa MMF-om. Izgleda da ima malo prostora zbog cene gasa koja je niža i cene nafte koja je pala na svetskom tržištu, da se dobije vreme da se ti problemi rešavaju. Ali oni moraju tokom ove godine da se reše", rekao je on.

Na pitanje da li su ostvariva očekivanja Vlade od MMF-a da promeni prognozu očekivanog rasta srpske privrede sa negativne na pozitivnih 0,5 odsto, Petrović je rekao da - kako idemo - još ne vidimo da bi privredni rast mogao da se pojavi ove godine.

"Upravo objavljeni podatak da je BDP u prvom kvartalu pao 1,9 odsto na godišnjem nivou ukazuje, kada se ekstrapolira na celu godinu, na negativan rast. Prema tome, i ako dođe do nekog poboljšanja u toku godine, ja ne očekujem da to bude neki pozitivan rast, već pre neka stagnacija", rekao je predsednik Fiskalnog saveta Pavle Petrović.

http://www.danas.rs/dodaci/biznis/socijalni_dijalog_temelj_profitabilnog_poslovanja_preduzeća.27.html?news_id=301165

Socijalni dijalog temelj profitabilnog poslovanja preduzeća

AUTOR: GOJKO VLAOVIĆ

Socijalni dijalog između poslodavaca i zaposlenih temelj je uspešnog i profitabilnog rada preduzeća i razvoja privrede u celini, zaključak je učesnika konferencije "Javna preduzeća i sindikati u Srbiji" u organizaciji Danas konferens centra. Ovaj skup bio je prilika da se odgovori na nekoliko pitanja u vezi sa ulogom sindikata u

javnim preduzećima i da se prenesu iskustva velikih državnih kompanija u državama Evropske unije. Potražen je i odgovor na pitanje: Da li je, pored reforme javnih preduzeća, neophodna i reforma uloge sindikata u tim preduzećima, odnosno da li je uloga sindikata isključivo vezana za pregovore o visini zarada, ili postoje i druge funkcije koje sindikati u Evropi obavljaju.

Zoran Lazić, pomoćnik ministra rada, zapošljavanja, boračkih i socijalnih pitanja

- Zaključeno je ukupno 12 kolektivnih ugovora u javnom sektoru i Vlada Srbije je učestvovala u svim tim pregovorima. S druge strane, privatni sektor ima određena ograničenja kada je kolektivno pregovaranje u pitanju, a Vlada Srbije ne učestvuje na bilo koji način u tim pregovorima, niti može da utiče na odluke vezane za tu oblast, koju dogovaraju poslodavci i reprezentativni sindikati u tim kompanijama.

Veljko Žunić, predstavnik Saveza samostalnih sindikata Srbije

- Tvrdnja da u Srbiji ima 25.000 sindikalnih organizacija nije tačna, jer nije lako bez odobrenja centrale osnovati sindikalnu podružnicu. Zanimljivo je i činjenica da je veliki broj sindikalnih organizacija, iz raznih razloga, prestalo sa radom, ali da nisu i formalno-pravno ugašene jer je procedura prilično komplikovana, s obzirom na to da je potrebna pismena saglasnost svih članova tela tog sindikata.

Mihailo Jovanović, izvršni direktor Javnog preduzeća Pošta Srbije

- U našem preduzeću sindikati imaju aktivnu ulogu. Kolektivni ugovor je uspešno zaključen na obostrano zadovoljstvo. Predstavnici sindikata prisustvuju sednicama Nadzornog odbora čime se jasno demonstrira jedinstvo posloводства, sindikata i uprave. Takođe, a to je veoma važno, zaposleni imaju pravo na učešće u ostvarenoj dobiti iz prethodne godine.

Bojan Đurić, savetnik predsednika Privredne komore Srbije

- Sindikati svuda, pa tako i u javnim preduzećima, imaju zadatak da štite prava zaposlenih i to je prevashodno ono čime treba da se bave. Slažem se sa mišljenjem da nema viška radnika, već manjka posla. U tom smislu, javna preduzeća mogu da preuzmu neke funkcije koje su u drugim zemljama prestale da budu javne usluge. Primera radi, u Nemačkoj pasoši, ili neke druge javne isprave, dobijaju se u pošti.

- Nakon što su 29. januara prestali da važe dotadašnji kolektivni ugovori, poslodavci i sindikati krenuli su u proces pregovaranja o donošenju novih kolektivnih ugovora. Kada je reč o javnim preduzećima, kojima upravlja država u ime građana Srbije, mogu da kažem da su u svim tim kompanijama potpisani novi kolektivni ugovori, koji, između ostalog, imaju zadatak da štite prava zaposlenih. Zaključeno je ukupno 12 kolektivnih ugovora u javnom sektoru. Vlada Srbije je učestvovala u svim tim pregovorima i dala svoj doprinos. S druge strane, privatni sektor ima određena ograničenja kada je kolektivno pregovaranje u pitanju, a Vlada Srbije ne učestvuje na bilo koji način u tim pregovorima niti može da utiče na odluke vezane za tu oblast, koju dogovaraju poslodavci i reprezentativni sindikati u tim kompanijama - kaže Zoran Lazić, pomoćnik ministra rada, zapošljavanja, boračkih i socijalnih pitanja Srbije.

Prema njegovim rečima, novi Zakon o radu, koji je stupio na snagu 29. jula prošle godine, smanjio je obim prava sindikalnih predstavnika u oblastima gde je to bilo nužno.

- To je učinjeno zbog toga što su sindikalni predstavnici, naročito u javnim preduzećima, čak i oni koji nisu bili reprezentativni, imali previše prava u smislu plaćenog odsustva, ili potpunog odsustvanja sa rada. Odredba koja je propisivala da predstavnik svakog sindikata, bez obzira na to da li je reč o reprezentativnom ili ne, ima

takva prava izmenjena je. Sada samo onaj koji zaista ima potrebu da odsustvuje sa posla zarad obavljanja sindikalne funkcije, to može da iskoristi - objašnjava Lazić.

Veljko Žunić, predstavnik Saveza samostalnih sindikata Srbije, naglašava da je aktuelni Zakon o radu znatno lošije rešenje od prethodnog, odnosno da su prava zaposlenih smanjena u odnosu na ona koja su postojala ranije.

- U čitavoj Evropi se vodi neoliberalna ofanziva koja ima za cilj da se umanju prava radnika, a njen intenzitet je, usled pritiska spolja od strane međunarodnih finansijskih organizacija, još jači u Srbiji. Tvrdnja da u Srbiji ima 25.000 sindikalnih organizacija nije tačna, jer nije lako bez odobrenja centrale osnovati sindikalnu podružnicu. Zanimljivo je i činjenica da dosta sindikalnih organizacija postoji samo na papiru, odnosno da su iz raznih razloga, prestale sa radom, ali da nisu i formalno-pravno ugašene jer je procedura za to prilično komplikovana s obzirom da je potrebna pismena saglasnost svih članova tela tog sindikata da bi do toga zaista i došlo. Tamo gde je poslodavac država, uspeli smo da se dogovorimo o donošenju novih kolektivnih ugovora, međutim to nije slučaj sa privatnim poslodavcima. Retki su izuzeci, kao što je, recimo, kompanija Telenor. U najvećem broju preduzeća koja posluju u okviru privatnog sektora, na žalost, to nije slučaj i tamo su na snazi pravilnici o radu koje propisuje poslodavac - ističe Žunić.

On smatram da saveti zaposlenih neće doneti nikakav boljitak, niti će omogućiti bilo kakvu participaciju radnicima u preduzećima. "To daje rezultate u zemljama poput Nemačke, gde su sindikati moćni, međutim u Srbiji će to predstavljati najobičniju šarenu lažu. Situacija kod nas je takva da će poslodavci uvek naći načina da svoje ljude ubace u savete zaposlenih, ili da njihovi članovi rade u interesu poslodavca, tako da od participacije neće biti ništa. Ostaće samo mrtvo slovo na papiru", tvrdi Žunić.

Mihailo Jovanović, izvršni direktor Javnog preduzeća Pošta Srbije naglašava da u tom preduzeću postoji puna saglasnost između posloводства i sindikata.

- U našem preduzeću sindikati imaju aktivnu ulogu. Kolektivni ugovor je uspešno zaključen na obostrano zadovoljstvo. Predstavnici sindikata prisustvuju sednicama Nadzornog odbora čime se jasno demonstrira jedinstvo posloводства, sindikata i uprave. Takođe, a to je veoma važno, zaposleni u našem preduzeću imaju pravo na učešće u ostvarenoj dobiti iz prethodne godine, što predstavlja značajnu pogodnost, naročito u trenutku kada je zbog mera štednje smanjena zarada u javnom sektoru - kaže Jovanović.

On citira reči generalnog direktora Pošta Srbije, Milana Krkobabića, koji konstatuje da "tamo gde nema saglasnosti posloводства i sindikata, nisu uspešna javna preduzeća. Posloводство i sindikati uvek sede sa iste strane stola. Sa suprotne strane stola sedi poslovna konkurencija".

Jovanović ističe da su potpisivanjem novog kolektivnog ugovora u najvećoj meri zadržana postojeća prava zaposlenih i dodaje da je u odnosu na Zakon o radu, položaj zaposlenih značajno poboljšan, unapređen i obezbeđuje sigurnost svim zaposlenima.

- Pored prava zaposlenih na učešće u raspodeli dobiti postoji i pravo na topli obrok, regres, uvećanu zaradu, naknadu zarade, jubilarne nagrade, optremnine pri odlasku u penziju. Regulisano je pravo na godišnji i državni odmor, skraćeno radno vreme, u skladu sa aktom o proceni rizika, plaćeno odsustvo, pravo na solidarnu pomoć, na materijalnu pomoć deci zaposlenih a dinamika isplate zarada je zadržana na dosadašnjem nivou, dva puta mesečno - potvrdio je Jovanović.

Bojan Đurić, savetnik predsednika Privredne komore Srbije, naglašava da je javnost veoma često nepravedna prema ulozi sindikata u Srbiji pa od njih očekuje da budu reformatori javnih preduzeća.

- To, pre svega, nije realno a nije ni posao sindikalnih organizacija. Sindikati svuda, pa tako i u javnim preduzećima, imaju zadatak da štite prava zaposlenih i to je prevashodno ono čime treba da se bave. Slažem se sa mišljenjem da nema viška radnika, već manjka posla. U tom smislu, javna preduzeća mogu da preuzmu neke funkcije koje su u drugim zemljama prestale da budu javne usluge. Primera radi, u Nemačkoj pasoši, ili neke druge javne isprave, dobijaju se u pošti. Sigurno je da bi se takav sistem mogao primeniti i u Srbiji s tim što bi država morala da razmisli o tome šta da radi sa zaposlenima pod njenom ingerencijom koji već obavljaju te poslove - objašnjava Đurić.

On naglašava da je veoma važno da se podigne nivo funkcionisanja i kvalitet poslovanja u javnom sektoru jer će se na taj način onemogućiti neefikasnim u privatnom sektoru da za svoje propuste krive javni sektor i tako traže alibi za sebe.

Posao na lizing

- U Srbiji je sve prisutnija praksa prihvaćena iz Evropske unije i drugih razvijenih zemalja da se radna snaga iznajmljuje na lizing. Poslodavci to primenjuju da bi smanjili svoje troškove, odnosno povećali profit, a to je moguće zbog toga što su radnici koji rade u lizing kompanijama plaćeni minimalno. S obzirom da se zapošljavanje na lizing sve češće primenjuje u Srbiji izvesno je da to može da dovede do novih otpuštanja radnika u velikim sistemima, jer su ugovori sa lizing firmama, koje iznajmljuju radnu snagu poslodavcima, isplativiji - upozorava Veljko Žunić, predstavnik Saveza samostalnih sindikata Srbije.